

Valkoselkätikka – seuranta ja suojelua neljällä vuosikymmenellä



*V Laskijatapaaminen
Lammi 9.2.2019*

*Metsähallitus Järvi-
Suomen luontopalvelut*

Timo Laine



METSÄHALLITUS



Valkoselkätikan seuranta- ja suojeluohjelma 1987-1992

- WWF:n valtakunnallinen valkoselkätikkatyöryhmä perustettiin 1987
- Ympäristöministeriö tilasi työryhmältä suunnitelman käytännön suojelutoimista ja esityksen suojeltavista alueista
- suunnitelma valmistui kahdessa osassa vuonna 1992





Suojelutavoitteet - ja perusteet

- tavoitteena 100-150 parin elinvoimaisen kannan saavuttaminen ja ylläpitäminen
- geneettinen heikkeneminen ja demografiset sattumatekijät uhkana Suomen valkoselkätikoille
- yhteys Itä-Karjalan populaatioon ei yksinään riitä turvaamaan kannan kasvua, joten tarvitaan aktiivisia suojelutoimia





Suojelutoimet

- suojelualueverkoston perustaminen päälevinneisyysalueelle
- metsänkäsittelysuositukset/ -ohjeet talousmetsiin ja virkistys- sekä luonnonsuojelualueille
- muita suojelutoimia talviryökintä ja tiedotus
- tutkimus
- kansainvälinen yhteistyö



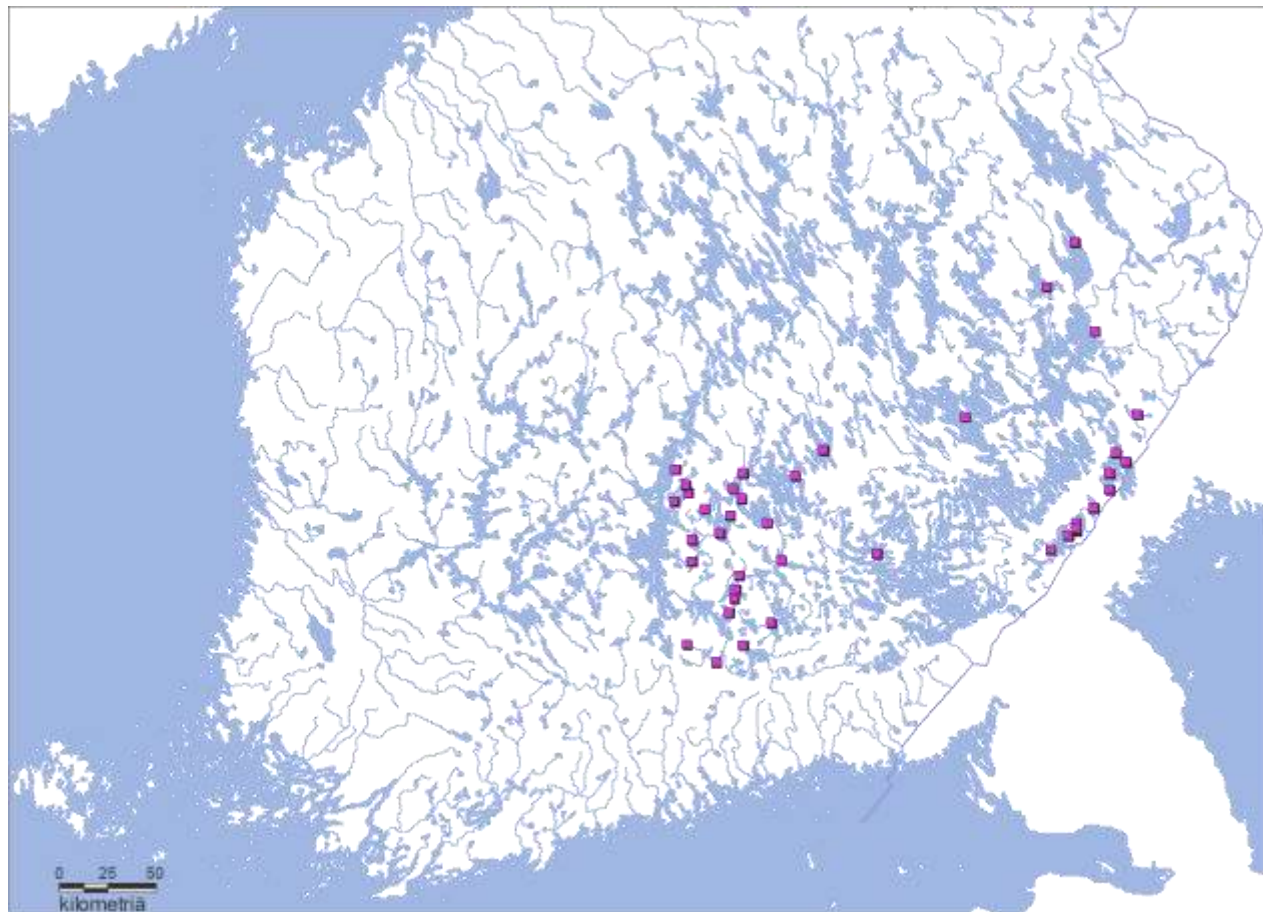


Suojelu- ja hoitokohteet

- suojelusuunnitelma osa I; 40 kohdetta suojeluun, yhteensä n. 1600 ha
- suojelusuunnitelma osa II : 160 kohdetta, joista suojeluun n.3800 ha ja hoitosuosittelusten piiriin n.1400 ha



Valkoselkätikkareviirit 1985-91





Valkoselkätikan seuranta

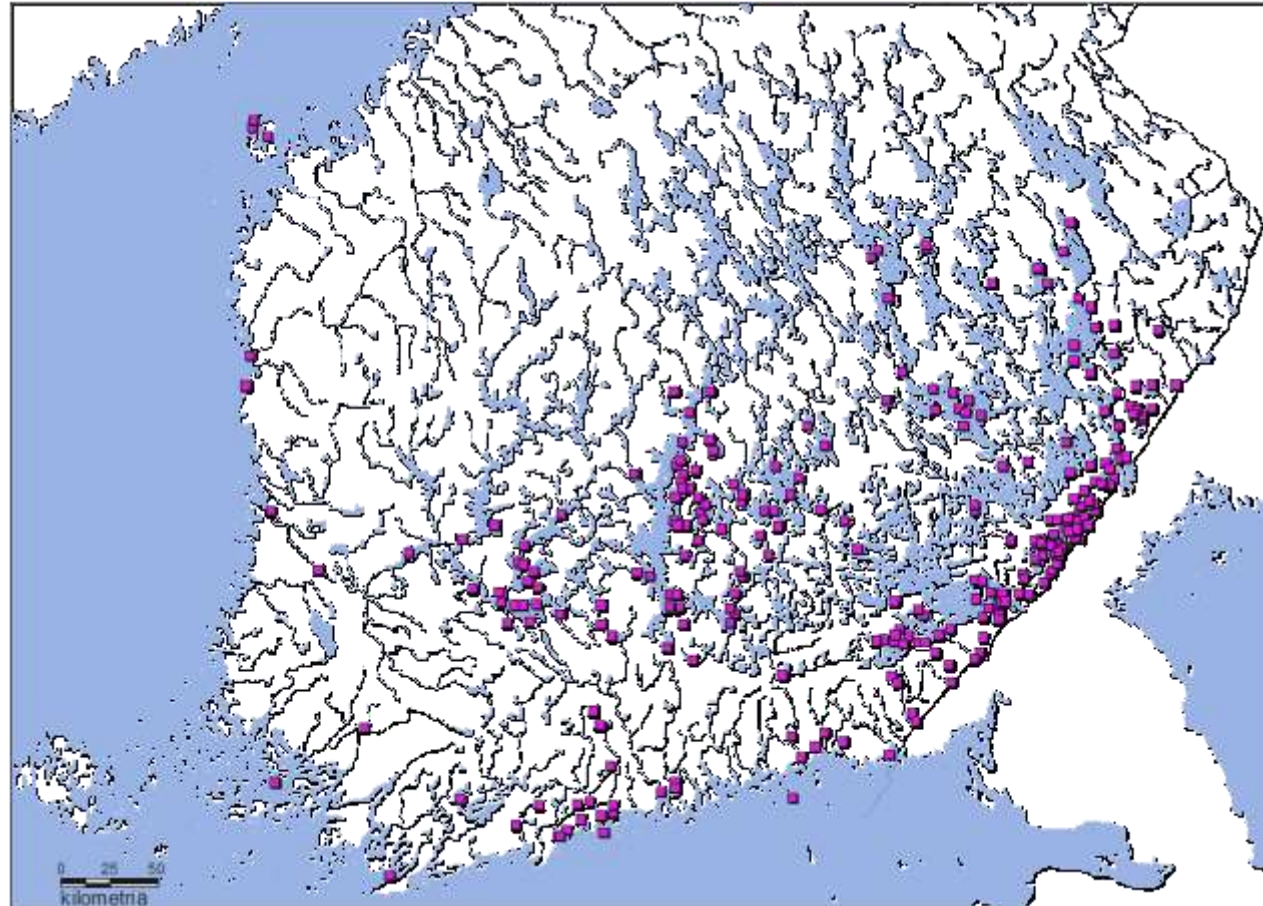
- vapaaehtoisten lintu- ja luontoharrastajien työpanos erittäin tärkeä alusta lähtien
- noin 40-20 aktiivista avustajaa vuosittain
- osallistuvat valkoselkätikkametsien kartoitukseen, reviiritarkastuksiin, talviryökintään, pesimäbiologisen tiedon keräämiseen, rengastukseen ja elinympäristöjen tilan arviointiin



- seurantavastuu siirtyi Metsähallitukselle vuonna 2003
- seurantaresurssit parhaimmillaan 10 htk/vuosi oman henkilökunnan lisäksi
- 200 kohteen otanta potentiaalista tikkametsistä tarkastetaan vuosittain
- yhteistyö Birdlife Suomen kanssa jatkuvasti lisääntynyt, yhteistyö WWF:n kanssa jatkuu edelleen

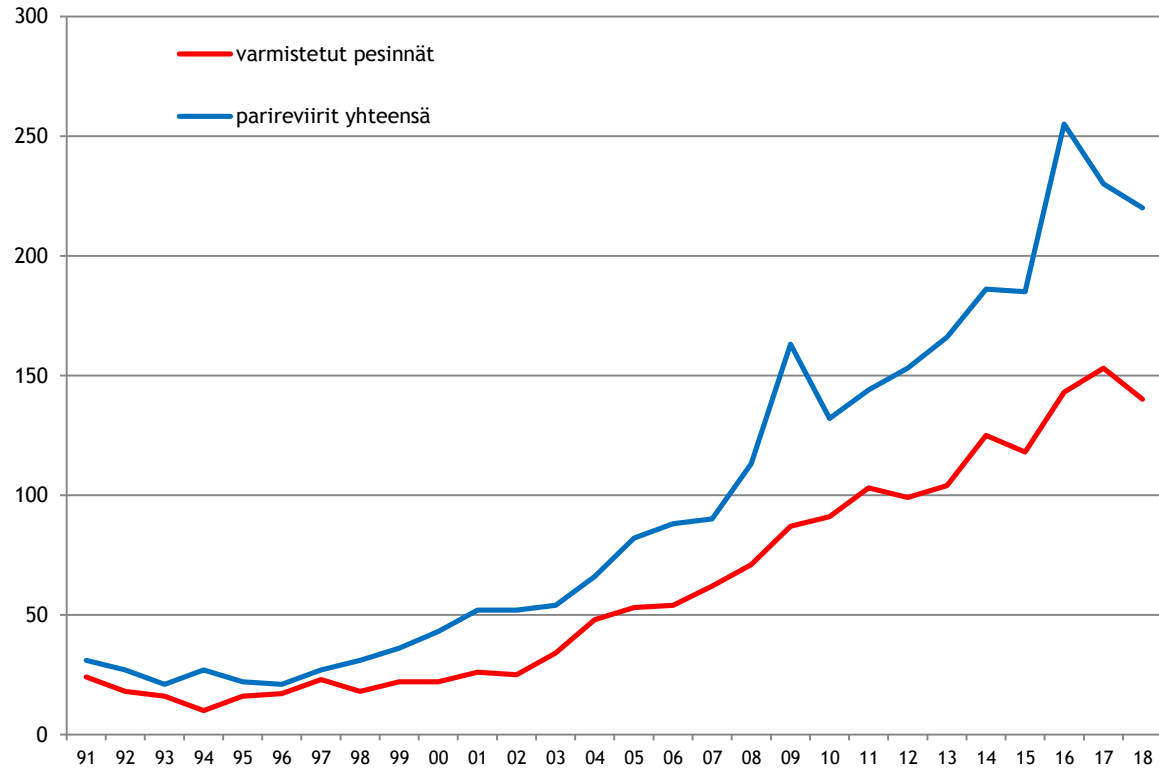


Valkoselkätikkareviirit 2017-2018





Valkoselkätikkareviirit 1991-2018



METSÄHALLITUS



Suojelusuunnitelman toteutus

- n. 5200 ha suojeltu, 60% valtion maalla
- n.3500 ha hoitosuosituksissa, 85 % valtion maalla
- 40-60% pesinnöistä/vuosi suojelluilla tai hoidetuilla alueilla





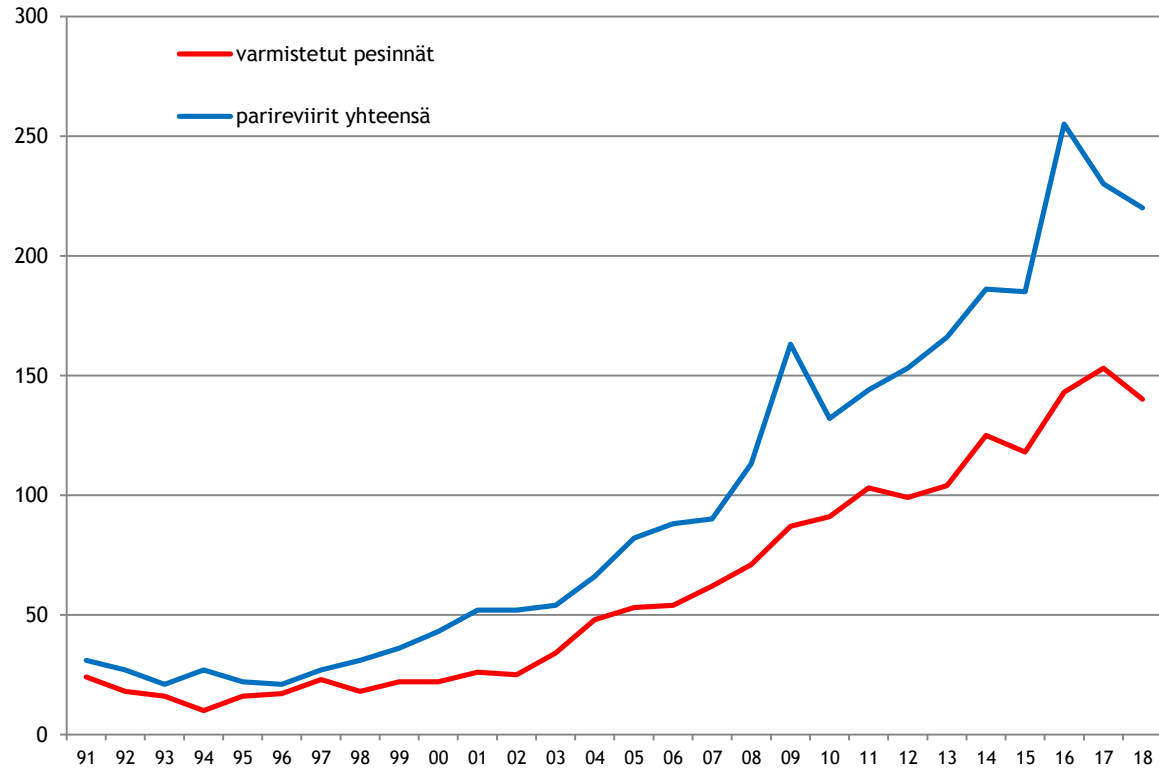
Syyt kannan elpymiseen

- aktiivinen suojelutyö
 - suojelutarkoituksiin ostetut valtion maat, yksityismaan suojelualueet
- elinympäristöjen hoito ja ennallistaminen
 - pääasiassa valtion maalla
- metsien luontainen kehitys
- muuttovoitto ja vaellukset
 - suurvaellukset 1993, 2008, 2015





Valkoselkätikkareviirit 1991-2018



METSÄHALLITUS

Massavaellus 2015

syyskuu



lokakuu



marraskuu



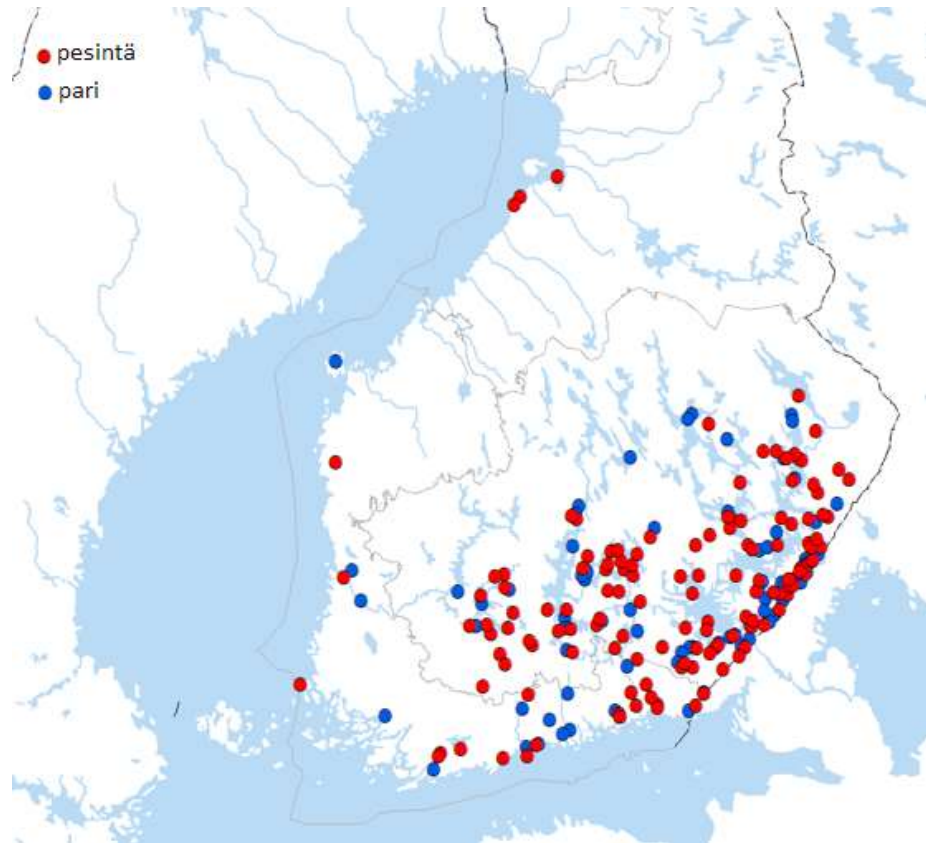
METSÄHALLITUS

Vaeltajakontrollit Kannaksella 2008 rengastetuista pesäpoikasista





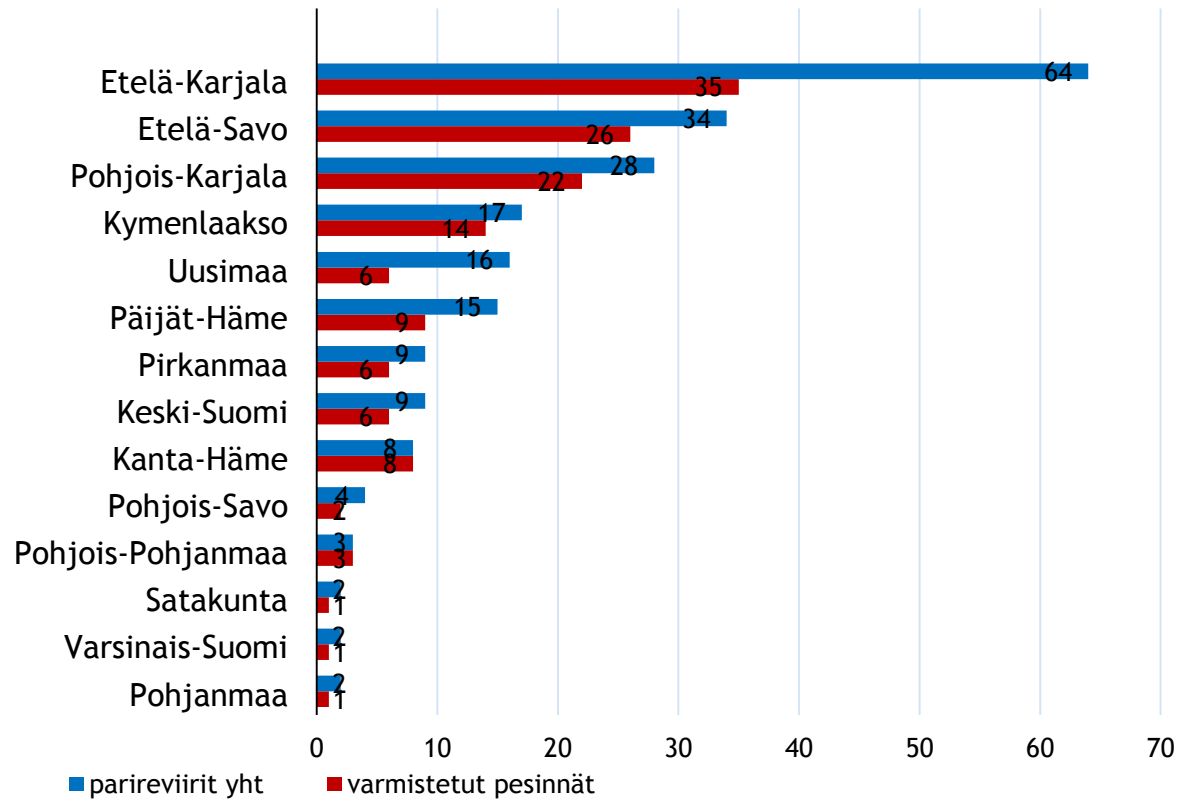
Valkoselkätikkareviirit 2018



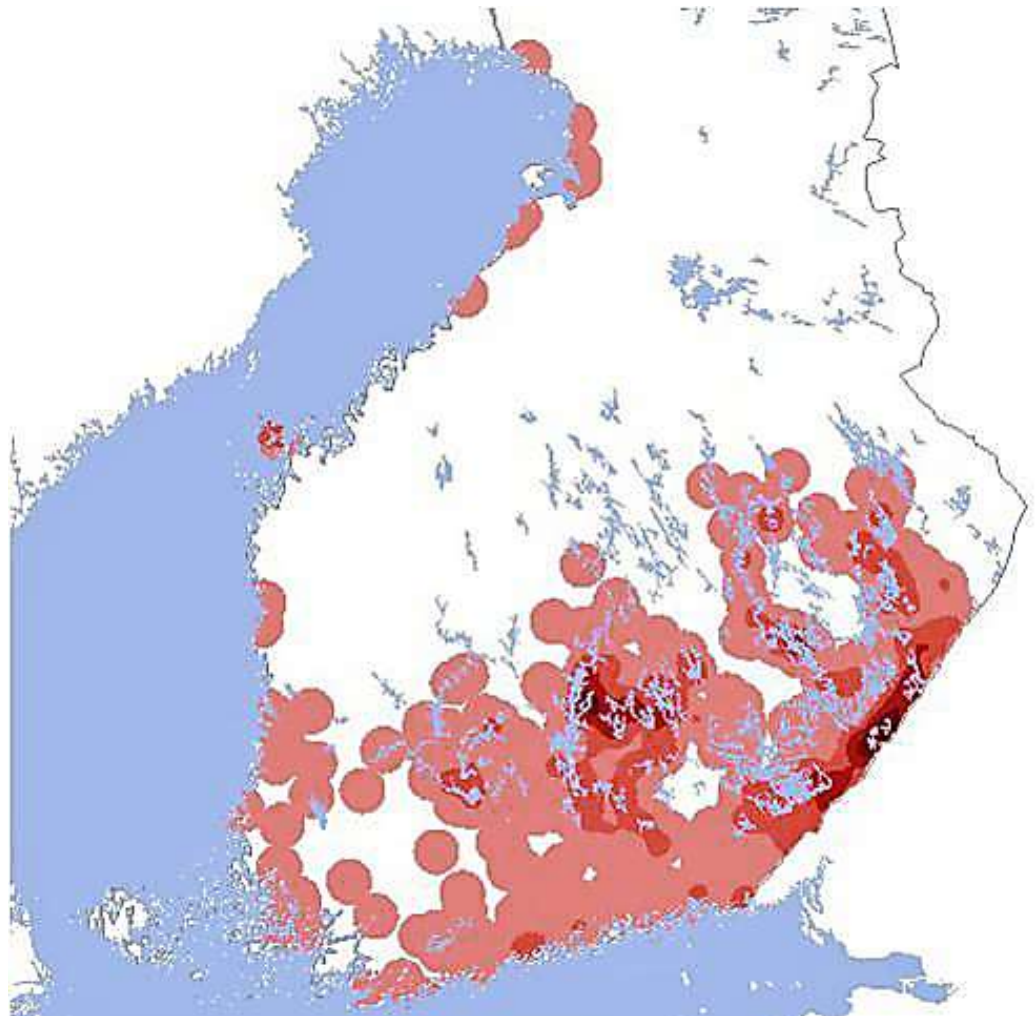
METSÄHALLITUS



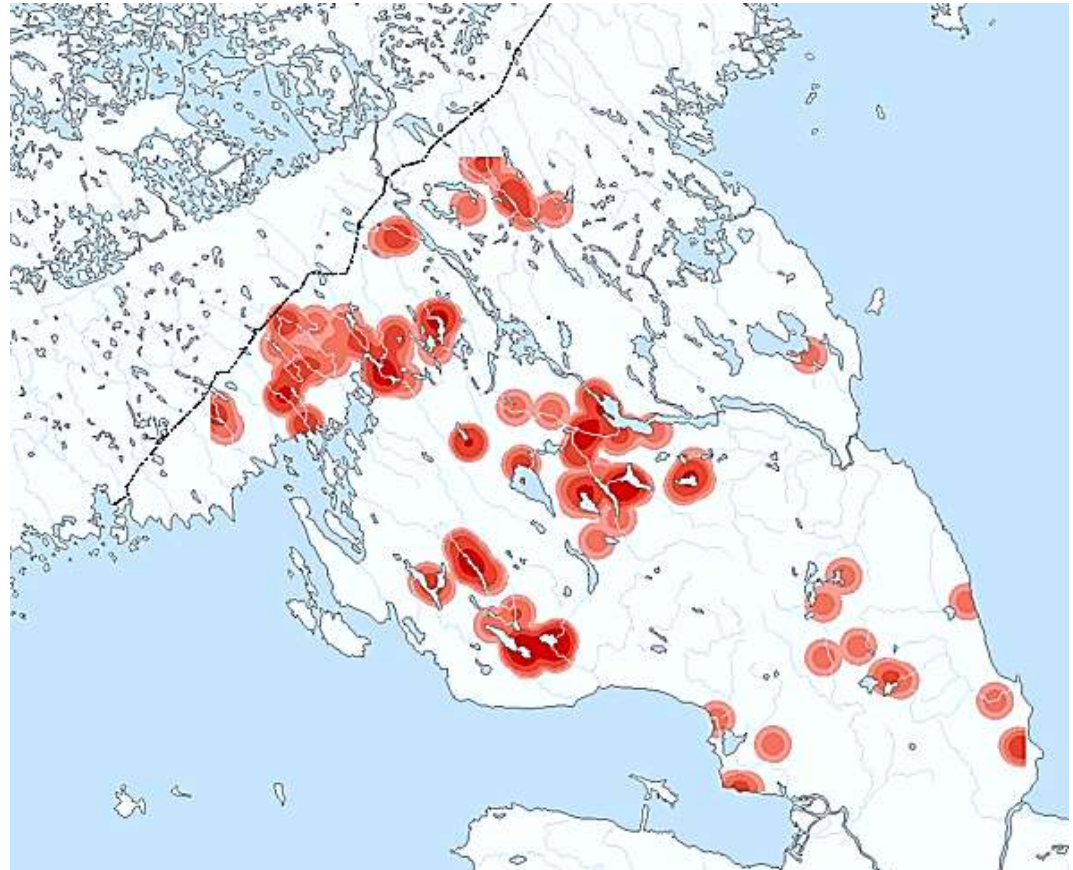
Reviirit maakunnittain 2018



Valkoselkätikan levinneisyys ja pesivän kannan painotettu tiheys 2000-luvulla



Valkoselkätikan levinneisyys ja pesivän kannan painotettu tiheys Kannaksella 2005-2013





Kiitos!



METSÄHALLITUS